

Vergaderjaar 2022–2023

36 304

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2023 (Tweede incidentele suppletoire begroting inzake lening Invest-NL in verband met SIF)

A

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT EN DE MINISTER VOOR KLIMAAT EN ENERGIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 februari 2023

In het licht van de energiecrisis en de noodzaak ons energiesysteem en de industrie versneld te verduurzamen, is een verdere uitbreiding van de duurzame energieopwekking uit windparken op zee cruciaal. De Nederlandse onderneming Sif is daarbij leidende marktpartij voor de benodigde funderingen voor de windturbines op zee in Nederland. Deze onderneming staat nu voor een grote uitbreiding die de productiecapaciteit voor deze funderingen aanzienlijk doet toenemen en aansluit bij de grotere windturbines die later dit decennium verwacht worden. In dat kader is er zowel additioneel risicodragend vermogen als vreemd vermogen nodig. Sif heeft daartoe een financieringsronde met private financiers weten te bewerkstelligen.

Het feit dat het bedrijf, vanwege het wegvallen van het PAS op grond waarvan het bedrijf een melding had gedaan, geen geldende natuurvergunning heeft voor de huidige werkzaamheden op de Tweede Maasvlakte bleek onvoldoende comfort te geven aan de partijen die de uitbreiding wilden financieren. Dit feit bracht de gehele financieringsronde in gevaar. Zonder deze financieringsronde kan Sif de noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen in de productiecapaciteit niet realiseren. Hiermee komt de noodzakelijke uitbreiding van de duurzame energieopwekking door middel van het tijdig plaatsen van windparken op zee mogelijk in het gedrang. Het is ook onwaarschijnlijk dat Sif op korte termijn een nieuwe financieringsronde kan realiseren gelet op de moeite om de initiële financieringsronde met de private investeerders te realiseren.

In samenspraak met het bevoegd gezag en het havenbedrijf is er zicht op een oplossing doordat het bedrijf op korte termijn een natuurvergunning aanvraagt waarbij voldoende concreet mitigerende maatregelen in beeld zijn. In het licht van deze situatie en de noodzaak ons energiesysteem en de industrie versneld te verduurzamen, is Invest-NL bereid om een lening

van € 65 miljoen met een looptijd van ongeveer 6 jaar te verstrekken aan Sif. Invest-NL zal deze lening onder gelijke voorwaarden verstrekken als een participierend bankensyndicaat. Gelet op de dreiging van het niet doorgaan van de financieringsronde en de urgentie om de financiering snel tot afronding te brengen, heb ik Invest-NL verzocht om terstond te participeren. Het bleek voor Invest-NL niet mogelijk om alle processtappen met de vereiste zorgvuldigheid te doorlopen. Invest-NL heeft aangegeven daarmee een risico te nemen dat niet past binnen haar investeringsbeleid. Teneinde dit risico voor Invest-NL weg te nemen is er voor gekozen om een lening aan Invest-NL te geven die gespiegeld wordt aan de lening die Invest-NL aan Sif verstrekt. Dit impliceert dat zowel de baten als de lasten van deze lening voor rekening van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) komen. Invest-NL ontvangt een gepaste beheersvergoeding voor het verstrekken van de lening.

Het is uiteindelijk aan Invest-NL om te beoordelen of positief op het verzoek van Sif wordt ingegaan en of dit past binnen het eigen KYC-beleid, de MVO-criteria die Invest-NL hanteert en het eigen investeringsbeleid.

Gelet op het cruciale belang van het faciliteren van de voorgenomen uitbreidingsinvesteringen en de urgentie om Invest-NL op zeer korte termijn zekerheid te kunnen geven over de lening die gespiegeld wordt aan de lening die Invest-NL aan Sif verstrekt, doe ik een beroep op het tweede lid van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet. Gelet op de aangehaalde urgentie zal Invest-NL op 13 februari 2023 geïnformeerd worden over de te verstrekken lening. Mede gelet op het feit dat pas recent is komen vast te staan dat het verstrekken van de lening via de rijksbegroting een onmisbaar element vormt in de financiering van de voorgenomen uitbreidingsinvesteringen van Sif, bestond er geen mogelijkheid om de budgettaire verwerking in een eerder begrotingsstuk op te nemen en is gekozen voor verwerking in een Incidentele Suppletoire Begroting.

Beleidskeuzes uitgelegd

Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)

1. Doel(en)	Het doorgang laten vinden van de uitbreidingsinvestering van Sif Group. Sif Group NL is een bedrijf dat monopiles (funderingen) maakt voor wind-op-zeeprojecten en heeft een marktaandeel van 90% in Nederland. Zonder de geplande uitbreiding van Sif zal het voor Sif heel lastig zijn om nog fundaties te leveren voor windparken later dit decennium. Hiermee raakt de tijdige verduurzaming van de Nederlandse samenleving en in het bijzonder de industrie verder uit zicht.
2. Beleidsinstrument(en)	Gelet op de korte termijn waarop Invest-NL de lening dient te verstrekken aan Sif ontbreekt de tijd om het normale due diligence van Invest-NL te doorlopen. Hierdoor, en door het vooralsnog ontbreken van zekerheid over de natuurvergunning, is Invest-NL niet in staat dit risico ten laste van de eigen balans te nemen. EZK zal hiertoe een lening van 65 miljoen Euro verstrekken aan Invest-NL, Invest-NL zal op haar beurt de lening onder de zelfde voorwaarden vertrekken aan Sif. De beprijzing en randvoorwaarden van de lening zijn gebaseerd op het model en de beprijzing van bovengenoemd bankenconsortium en daarom is te verdedigen dat de lening van Invest-nl marktconform is. Zodra Sif afgelost aan Invest-NL zal ook de lening aan EZK afgelost worden.
3. A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Het totaal bedrag van de lening is € 65 miljoen van EZK aan Invest-NL. De upside (premie minus uitvoeringskosten) en de downside (eventueel lening gedeelte dat SIF niet kan terugbetalen) zijn voor EZK. Afhankelijk van het tijdig verkrijgen van de juiste natuurvergunning, de realisatie en het succes van het project zal de lening worden terugbetaald.

Beleidskeuzes uitgelegd

Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)

B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Geen. De lening wordt verstrekt met een rente waarvan te verdedigen valt dat de lening van Invest-nl marktconform is.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De financieringsconstructie voor de investering staat volledig klaar en wacht alleen op dit laatste puzzelstuk. Er is nauw contact met Sif Group en externe financiers. Die geven aan dat met het beschreven instrument de investering voor de uitbreiding doorgang kan vinden. Het instrument leidt dus direct tot het beoogde doel.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Er zijn alternatieven bekeken. Zo is bekeken of Invest-NL de lening niet op eigen boek kan verstrekken. Gelet op de korte termijn waarop Invest-NL de lening dient te verstrekken aan Sif ontbreekt de tijd om het normale due diligence van Invest-NL te doorlopen. Een directe subsidie is geen passend instrument omdat het project als zodanig geen onrendabele top heeft en er derhalve sprake zou zijn van staatssteun.
6. Evaluatieparagraaf	Invest-NL zal de uitvoering van de lening aan Sif doen. Hiermee monitoren ze de uitvoering van het project en of de lening tijdig en volledig wordt afgelost. Het Rijk heeft reguliere monitoring voor Invest-NL waar dit project in zal meelopen.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

De Minister voor Klimaat en Energie,
R.A.A. Jetten